Quelle: http://manuscripta.at/?ID=83
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

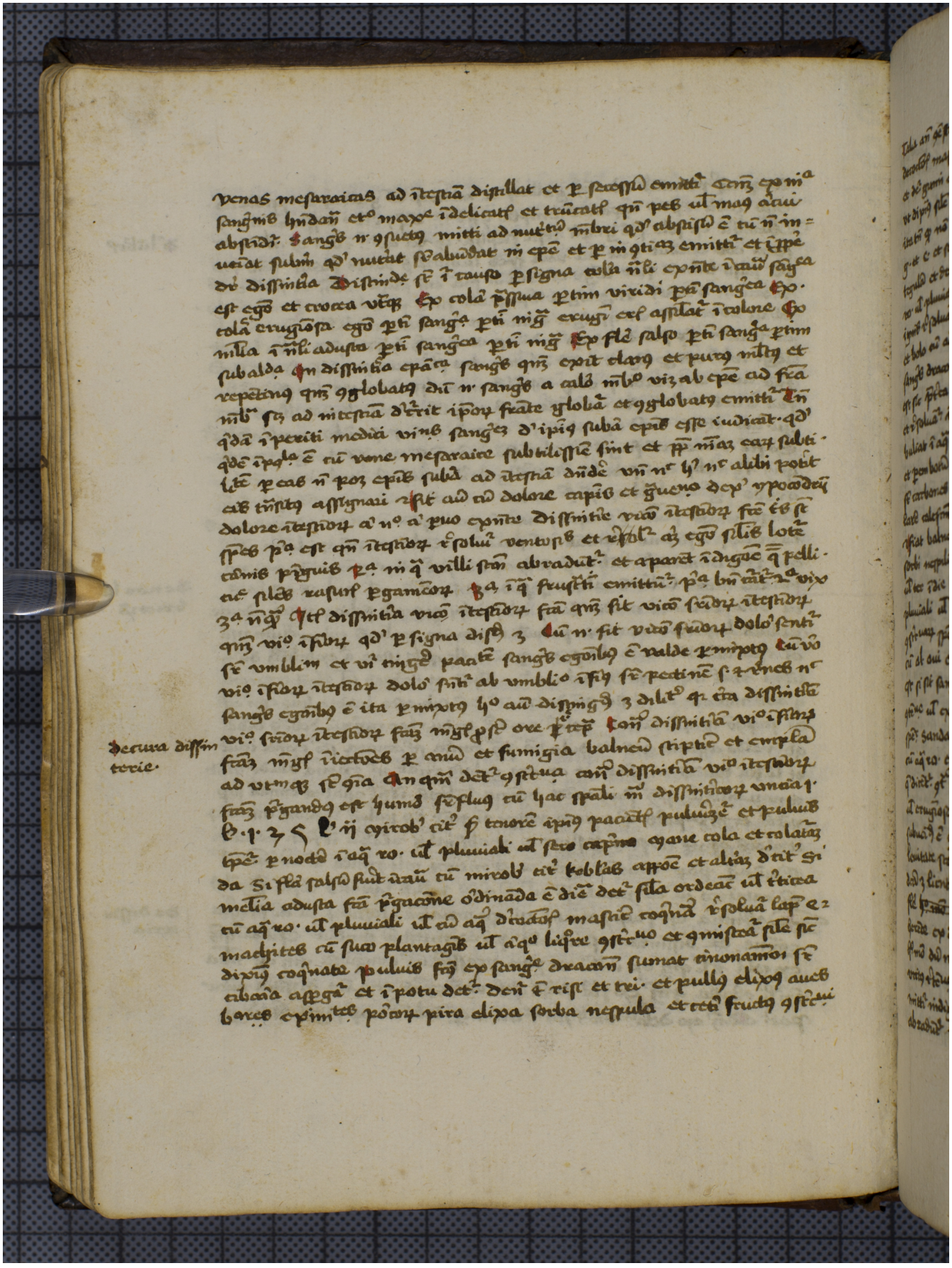

venas mesaraicas ad intestina distillat et per secessum emittitur. Cum ergo in ma
sanguinis hundan etc maxime in delicatis et truncatis quando pes vel magis aliqui
abscidit. Sanguis non consuetus mitti ad nutritum membri quod abscisum est cum non in=
veniat sublimum quod nutriat superabundat in epate et per in gutiam emittitur et ipse
dicitur dissinteria. Distinctio sit in causis per signa colera naturali existente in causa sanguinea
est ego et crocea utraque. Ex colera passiva partim viridi partim sanguinea. Ex
colera eruginosa ego partim sanguinea partim nigra erugini eris assimilatur in colore. Ex
melancolia in naturali adusta partim sanguinea partim nigra. Ex flegmate salso partim sanguinea partim
subalbida. In dissinteria epatica sanguis quando exit clarus et purus multus et
repentinus quando conglobatus dicitur non sanguis a calore membro viz ab epate ad frigida
membra scilicet ad intestina decurrit ipsorum frigiditate globatur et conglobatus emittitur. Tamen
quidam imperiti medici viribus sanguinem de ipsius substantia epatis esse iudicant. quod
quidem impossibile est cum vene mesaraice subtilissime sint et propter nimiam earum subti-
litatem per eas non possit epatis substantia ad intestina descendere unde non hic nec alibi potest
eis transitus assignari. Fit autem cum dolore capitis et gravedine dexter ypocondrii
dolore intestinorum aut non aut parvo existente. Dissinterie vicio intestinorum facte tres sunt
species. Prima est quando intestinorum resolvitur ventositas et resolvitur aliquando ego similis lote
canis pinguis. Secunda in qua villi stomachi abraduntur et aparent indigestione quam pelli-
cule similes rasuris pergamenorum. Tertia in qua frustrati emittuntur. Prima bene curatur. Secunda vix
tertia nunquam. Item dissinteria vicio intestinorum facta quando fit vicio superiorum intestinorum
quando vicio inferiorum quod per signa discernitur. Cum non fit vicio superiorum dolor sentitur
super umbilicum et videtur tingere paciente sanguis egestionibus est valde permixtus. Cum vero
vicio inferiorum intestinorum dolor sentitur ab umbilico inferius super pectinem scilicet renes non
sanguis egestionibus est ita permixtus. Hoc autem distinguendum est diligenter quia circa dissinteriam
vicio superiorum intestinorum facta magis prosunt ore per cepa. Contra dissinteriam vicio inferiorum
facta magis iniectiones per anum et fumigia balneum stipticum et emplastra
ad utrumque sunt communia. An quando detur constrictiva contra dissinteriam vicio intestinorum
facta purgandus est humor superfluus cum hac speciali materia dissinteriorum uncia i.
B. i. 3 5 Lib. ii Mirobalanus citrinus secundum tenorem ipsius pacientis pulverizetur et pulvis
tempore per noctem in aqua rosarum vel pluviali vel sero caprino mane cola et colatura
da. Si flegma salsum fuerit in causa cum mirobalanus citrinus kebulas appone et alteram dicitur si
melancolia adusta facta purgatione ordinanda est die detur sila ordeacea vel tritica
cum aqua rosarum vel pluviali vel cum aqua decoctionis mastice coquinata resolvatur lapis e 2
machites cum succo plantaginis vel aliquo liquore constrictivo et commisceatur simile sicut
dixi coquinate pulvis factus ex sanguine draconis sumat cinonamomi sicut
cibaria aspergatur et in potu detur. Denique est risi et tri. et pullus elixus aves
bones exsimiles pomorum pira elixa sorba nespula et ceteri fructus constrictivi

decura dissinterie.